

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **A. O.** skazanego z art. 200 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2024 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie
art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego
w Katowicach z 4 kwietnia 2023 r. sygn. akt VI Ka 207/23, zmieniającego wyrok
Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach z 29 listopada 2022 r. sygn. akt
III K 786/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach wyrokiem z 29 listopada 2022 r. sygn. akt III K 786/22, uznał A. O. za winnego tego, że:

1. w okresie od [...] 2018 r. do [...] 2021 r. w K., w mieszkaniu przy ul [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie doprowadził małoletnią poniżej lat 15, X.Y., urodzoną [...] 2006 r. do poddania się innym czynnościom seksualnym poprzez wykorzystanie jej bezradności wynikającej z wieku oraz stanu zdrowia, poprzez dotykanie jej w okolice piersi i okolic miejsc intymnych, masturbowaniu pokrzywdzonej oraz ocieranie się o nią swoim członkiem,

czym wyczerpał ustawowe znamiona występku z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 198 k.k. w wz. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na mocy art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 57b k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. w okresie od [...] 2021 r. do nieustalonego dnia [...] 2021 r. w K., w mieszkaniu przy ul. [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie doprowadził małoletnią powyżej lat 15, X.Y. urodzoną [...] 2006 r., poprzez wykorzystanie jej bezradności wynikającej z wieku oraz stanu zdrowia do poddania się innym czynnościom seksualnym poprzez dotykanie jej w okolice piersi i okolic intymnych, masturbowaniu pokrzywdzonej oraz ocieranie się o nią swoim członkiem, czym wyczerpał ustawowe znamiona występku z art. 198 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na mocy art. 198 k.k. w zw. z art. 57b k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

Ponadto sąd pierwszej instancji:

1. na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu w punktach od 1 do 2 kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności;
2. na mocy art. 41 § 1a k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz zajmowania wszelkich stanowisk, wykonywania wszelkich zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi dożywotnio;
3. na mocy art. 41 a § 2 i § 4 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu bezpośredniego kontaktowania się z pokrzywdzoną X.Y.. oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej na odległość mniejszą niż 50 metrów, na okres 7 (siedmiu) lat;

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z 4 kwietnia 2023 r. sygn. VI Ka 207/23, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że podwyższył karę orzeczoną

wobec oskarżonego w punkcie 1 wyroku do 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 tiret 1 wyroku) oraz uchylił rozstrzygnięcie z punktu 3 wyroku i na mocy art. 85 § 1 i 86 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę łączną 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet, z mocy art. 63 § 1 k.k. okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 2 kwietnia 2022 r., godz. 10:40 do 4 kwietnia 2023 r. (pkt 1 tiret 2 wyroku). W pozostałej zaś części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt 2 wyroku).

Od tego rozstrzygnięcia kasację wywiódł obrońca skazanego. W tym nadzwyczajnym środku odwoławczym skarżący podniósł zarzuty rażącej obrazy prawa procesowego, a mianowicie:

1. art. 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. polegające na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej przez dowolną i wybiórczą ocenę dowodów, zwłaszcza błędną ocenę zeznań X.Y. i L. O. oraz wyjaśnień Skazanego, z pominięciem istotnych okoliczności mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie;
2. art. 201 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. polegające na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej przez dowolną i wybiórczą ocenę dowodów z opinii biegłych, a to opinii wydanej przez biegłą O.Z. oraz opinii wydanej przez biegłego B.L. i dowolnym uznaniu, iż dowód z konfrontacji biegłych jest zbędny
3. art. 167 k.p.k., art. 193 § 1 k.p.k. w zw. 201 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k., art. 440 k.p.k., art. 447 § 4 k.p.k. i art. 452 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie wniosku dowodowego z opinii uzupełniającej z konfrontacji biegłych, przy czym przeprowadzenie zawnioskowanych dowodów nie zostało przez Sąd II instancji w ogóle rozważone.

Obrońca w kasacji zawarł także wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o oddalenie tego nadzwyczajnego środka odwoławczego jako oczywiście bezzasadnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesione w kasacji obrońcy zarzuty okazały się oczywiście bezzasadne, co skutkowało rozpoznaniem i oddaleniem kasacji przez Sąd Najwyższy w trybie wskazanym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k. Oczywiście bezzasadna jest bowiem kasacja, która stanowi powielenie apelacji, kwestionując jedynie ustalenia faktyczne, jednak nie pod zarzutem błędu w ich ustaleniu, a pod pozornym zarzutem rażącego naruszenia prawa procesowego, sprowadzającym się do polemiki z zebranim i prawidłowo ocenionym przez sądy obu instancji materiałem dowodowym, a w sprawie nie wystąpiły uchybienia wymienione w art. 439 k.p.k. Z zarzutem błędu w ustaleniach faktycznych mamy natomiast do czynienia zawsze, gdy skarżący dopatruje się w zachowaniu oskarżonego innego niż przypisane mu przestępstwo, albo też uważa, że oskarżony winien być uniewinniony od dokonania zarzuconego mu czynu, a brak takiego rozstrzygnięcia jest wynikiem nieprawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie [*postanowienie Sądu Najwyższego (dalej SN) z 27 maja 2002 r. sygn. akt V KKN 314/01*].

Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych, wynikających z ograniczeń przewidzianych w art. 519 k.p.k. i art. 523 § 1 k.p.k. (*postanowienie SN z 24 listopada 2021 r. sygn. II KK 422/21*). Wykluczają one dopuszczalność dokonywania w postępowaniu kasacyjnym przez Sąd Najwyższy własnych ustaleń faktycznych i własnej oceny dowodów. Zadaniem sądu kasacyjnego jest jedynie sprawdzenie, czy dokonując ustaleń faktycznych, orzekające w obu instancjach sądy nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł postępowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku. Kontroli podlegają zatem nie same ustalenia faktyczne, lecz sposób ich dokonania (*zob. postanowienie SN z 24 stycznia 2023 r. sygn. II KK 598/22 i cyt. tam orzecznictwo*). Sąd kasacyjny dokonuje jedynie oceny orzeczenia sądu odwoławczego, co do zasady przez pryzmat zarzutów kasacji. Z tym jednak znów oczywistym zastrzeżeniem, że chodzi o zarzuty rzeczywiście o charakterze kasacyjnym (art. 523 k.p.k.), a nie tak, tylko określone przez autora kasacji,

a będące, w istocie, zarzutami apelacyjnymi (*postanowienie SN z 27 lutego 2007 r. sygn. akt II KK 310/06*).

W świetle powyższego zarzuty podniesione w kasacji skarżącego mają jedynie pozornie charakter kasacyjny, zwłaszcza zarzuty dotyczące obrazy art. 433 § 2 k.p.k. w zw. art. 457 § 3 k.p.k. w połączeniu z podnoszonymi naruszeniami przepisów odnoszącymi się do sfery postępowania dowodowego. Autor jedynie powierzchownie zdaje się kwestionować przeprowadzoną przez sąd odwoławczy kontrolę instancyjną, w istocie jednak wchodzi w polemikę z rozstrzygnięciem sądu *meriti*. Skarżący również podważa przyjęte w sprawie ustalenia faktyczne powzięte przez sąd *a quo*, które przecież zostały rzetelnie skontrolowane, ocenione i zaaprobowane przez Sąd II instancji. Wbrew twierdzeniom obrońcy, w uzasadnieniu zaskarżonego kasacją rozstrzygnięcia, nie sposób dopatrzeć się uchybień, o których mowa w zarzutach. Sąd odwoławczy bowiem sumiennie wywiązał się z ciążących na nim obowiązków, zgodnie ze standardami przewidzianymi dla tego rodzaju kontroli w art. 433 § 2 k.p.k.

Odnosząc się do zarzutu sformułowanego w pkt 1 kasacji przez pryzmat treści uzasadnienia Sądu odwoławczego, zauważyć należy, iż materia, którą kwestionuje skarżący w tym nadzwyczajnym środku odwoławczym, została szeroko omówiona w ramach rozważań związanych z rozpoznaniem niemal w istocie tożsamyh zarzutów apelacyjnych. Sąd II instancji wobec zarzutu dowolnej i wybiórczej oceny dowodów, takich jak wyjaśnienia oskarżonego oraz zeznania poszczególnych świadków, na s. 3 i 4 formularza uzasadnienia, posiłkując się wywodami Sądu I instancji zawierającymi ocenę wyjaśnień oskarżonego i zeznań wyszczególnionych świadków, przytoczył ich kluczowe fragmenty, a następnie przedstawił ich walory dowodowe w kontekście powziętych ustaleń faktycznych przez sąd *meriti*. Wobec tak przeprowadzonej kontroli ewidentnie uprawnione było stwierdzenie przez Sąd odwoławczy, iż wobec zarzutów apelacyjnych, wskazane źródła dowodowe zostały przez sąd *meriti* ocenione w sposób obiektywny, bezstronny, logiczny, zgodnie ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz z uwzględnieniem całości materiału dowodowego (s. 5 formularza uzasadnienia).

W obszarze objętym zarzutami z pkt 2. i 3. kasacji, a mianowicie wadliwości oceny dowodów z opinii biegłych oraz nieprzeprowadzenia wniosku dowodowego z opinii uzupełniającej z konfrontacji biegłych, również nie jest możliwym podzielenie obiekcji skarżącego. Sąd odwoławczy wskazał na istotne cechy opinii wydanej przez biegłą O.Z., wskazując, iż została ona oparta wyłącznie na jednorazowym badaniu pokrzywdzonej oraz obecności przy przesłuchaniu tejże małoletniej pokrzywdzonej. Jednocześnie podkreślił, iż biegły sądowy B.L. swoją opinię oparł na materiale szerszym, tzn. na zapisie z przesłuchania małoletniej, osobiście przeprowadzonym badaniu małoletniej oraz dokumentacji z leczenia pokrzywdzonej w tym także na wywiadach z lekarzami prowadzącymi pokrzywdzoną w trakcie hospitalizacji. Powyższe dane umożliwiły mu więc wydanie kompleksowej opinii, wspartej także ustną opinią uzupełniającą, w której to ów biegły odniósł się do różnic zaistniałych pomiędzy jego opinią a opinią biegłej O.Z.. Jak trafnie zauważył też Sąd odwoławczy w swoich rozważaniach – sam przywołany przepis art. 201 k.p.k. nie nakłada obowiązku przeprowadzenia konfrontacji, a taką możliwość stwarza. W przypadku zaistnienia rozbieżności, sąd bowiem może wezwać ponownie tych samych biegłych. Przeprowadzona przez Sąd odwoławczy analiza wywodów sądu *meriti*, doprowadziła go do podzielenia przedstawionych tam ocen i wniosków, a konkretnie tego, iż w zaistniałej sytuacji to opinia biegłego B.L. a zasługiwała na walor pełnej wiarygodności i to ona została uznana za przydatną przy ocenie zeznań pokrzywdzonej, natomiast opinia O.Z. słusznie została określona przez Sąd jako niepełna i powierzchowna (s. 5-7 formularza uzasadnienia). Nie sposób zatem mówić też, o nierozważeniu możliwości dopuszczenia dowodu z konfrontacji biegłych, celem weryfikacji opinii biegłego B.L., skoro bowiem kontrola odwoławcza przeprowadzona przez sąd odwoławczy, nie potwierdziła wątpliwości obrońcy, co do kompleksowości i wiarygodności opinii tego biegłego, natomiast przyczyny stojące za powzięciem takiego stanowiska zostały wyczerpująco uzasadnione w ramach prawidłowo rozpoznanych zarzutów apelacyjnych.

Mając na uwadze charakter omówionych zarzutów z kasacji obrońcy, wobec uznania je za oczywiście bezzasadne przypomnieć należy, iż: nie wystarczy stwierdzenie, że sąd odwoławczy zarzutu określonego rodzaju nie rozpoznał

(co skutkuje naruszeniem art. 433 § 2 k.p.k.) albo nie rozważył go należycie (uchybiecie art. 457 § 3 k.p.k.). Obowiązek rozpoznania wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, nie oznacza bowiem bezwzględnego wymogu szczegółowego umotywowania każdego argumentu (postanowienie SN z 3 grudnia 2021 r. sygn. IV KK 464/21). Bynajmniej o naruszeniu wymagań wynikających z art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. nie świadczy wyłącznie to, że orzeczenie nie odpowiada oczekiwaniom danej strony postępowania. Nie stanowi też rażącej obrazy art. 457 § 3 k.p.k. lakoniczność uzasadnienia. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, stopień szczegółowości rozważań sądu odwoławczego uzależniony jest od jakości wywodów zawartych w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji oraz we wniesionym środku odwoławczym i w zależności od tych czynników może przybierać formę mniej lub bardziej rozbudowanego wyводу (*postanowienie SN z 23 czerwca 2022 r. sygn. akt II KK 82/22*), czego granicę ostatecznie wyznacza treści art. 537a k.p.k.

Biorąc powyższe pod uwagę i nie znajdując podstaw do uwzględnienia wniesionej kasacji, Sąd Najwyższy orzekł o jej oddaleniu jako oczywiście bezzasadnej, jednocześnie obciążając skazanego obowiązkiem uiszczenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego (art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.).

[J.J.]

[ał]

